ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНОГО БУДІВНИЦТВА

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА
(Основи правознавства)

галузь знань J Транспорт

спеціальність J8 Автомобільний транспорт

спеціалізація G11.03 Технологічні машини та обладнання

освітньо-професійна програма Профільна середня освіта підготовки фахового молодшого бакалавра на основі базової загальної середньої освіти

Викладач: Наталія ПЕТРУШКЕВИЧ, спеціаліст другої категорії, викладач громадянської освіти та основ правознавства Полтавського фахового коледжу транспортного будівництва

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчального предмета
Галузь знань J Транспорт **Освітня програма** Профільна середня освіта підготовки фахового молодшого бакалавра на основі базової загальної середньої освіти **Освітньо-професійний ступінь** фаховий молодший бакалавр	Форма навчання: денна
	Статус предмета – обов'язковий. Основи правознавства- ОК 7 (Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності)
	Мова викладання – українська
	Базові знання: соціально-гуманітарні курси, де аналізувалися питання , філософсько-світоглядного рівня, моральної свідомості особистості, визначенням спільних для громадян демократичних цінностей і національних ідеалів.
	Робоча програма з навчального предмета укладена на основі Навчальної програми для закладів загальної середньої освіти "Громадянська освіта". https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa.2022.hromadyanska.osvita-10.pdf
	Тривалість вивчення, структура: Курс - I, семестр I; Кількість кредитів ECTS – 2,3; Кількість модулів- 1; Змістовних тем - 2; Загальна кількість годин – 35; Кількість аудиторних годин – 35; Тем – Індивідуальна робота –
	Уроки: 35 год Практичні: ____ год Лабораторні: ____ год Самостійна робота ____ год Індивідуальна робота: ____ год Консультації: год
	Методи навчання **Традиційні:** розповідь, демонстрація, дослідницька діяльність. **Інтерактивні:** Рольові та ділові ігри (моделювання ситуацій і процесів, обговорення соціальних проблем і спільне їх розв'язання); робота із джерелами громадянознавчого змісту; аналіз кейсів; проєктування (розробка проєктів (індивідуально та/або групою); дискусії з актуальних суспільно значимих проблем, обговорення контроверсійних питань, дебати; учнівські конференції, круглі

	столи (обговорення та прийняття рішень, що визначають основні напрямки діяльності); перегляд та обговорення фільмів, виставок; дослідження та презентації. Брейнстормінг (мозковий штурм), дискусія, робота в групах, незакінчене речення, пошук інформації, візуалізація, перевернуте навчання, акваріум. **Активні:** знайомство, ситуаційний аналіз, релаксаційні вправи, embodied методи, автобусна зупинка, ділова гра, Mind Maps (інтелектуальна карта) **Рефлексія:** сходи успіху, рефлексійна мішень, соковижималка, чотири питання
	Форми поточного, тематичного та підсумкового контролю **Поточний контроль***:* ● виконання та захист домашнього завдання; ● обговорення матеріалів уроків; ● складання таблиць, схем; ● індивідуальні завдання; ● письмові завдання; ● проєкти; ● тестування; ● ділові ігри; ● самооцінювання; ● взаємооцінювання; ● самостійна робота; ● контрольна робота. **Тематичний контроль:** ● тестування; ● контрольна робота. **Підсумковий контроль:** річне оцінювання; підсумкова контрольна робота (навчальний предмет інтегрований з ОПП)

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчального предмета «Громадянська освіта» є **забезпечити** цілеспрямованої підготовки студентів до ефективного функціонування в системі демократичних суспільних відносин на основі соціальної взаємодії, громадянської участі та відповідальності.

Мета реалізується через такі основні завдання:

- **сприяти розвитку вільної особистості**, яка визнає загальнолюдські та національні цінності, приналежність до української політичної нації, керується у власній поведінці моральноетичними критеріями та почуттям відповідальності;
- **розвивати** свідомість громадянської особистості, яка поціновує злагоду в суспільстві, почуття патріотизму та приналежність до свого народу, спільні історичні, політичні та культурні цінності своєї держави;
- **проявляти** виховання поваги до людської гідності й дотримання прав людини, демократичних цінностей, верховенства права, справедливості, неупередженості, рівності;
- **сформувати** громадянську компетентність, виявами якої є активна громадянська позиція, здатність відповідально реалізовувати свої права та обов'язки в конкретній ситуації, налагоджувати соціальне партнерство та конструктивну взаємодію;
- **виховати** толерантність, інклюзію та повагу до культурного різноманіття, різних поглядів, релігій, звичаїв і культур, уміння знаходити порозуміння з іншими людьми для досягнення суспільно значущих цілей;
- **сприяти** розвитку політичної, правової, економічної, соціальної, культурної, медійної грамотності, гнучкості й адаптивності, комунікабельності, готовності до співпраці, здатності розв'язувати конфлікти й запобігати дискримінації

КОМПЕТЕНТНОСТІ, НАБУТТЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності, яких повинен набути здобувач освіти *(інтегральна, загальні* – ЗК*, спеціальні* – СК*)*	**Результати навчання** (РН)
Основи правознавства	
J Транспорт	
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності 8 громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у	РН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. РН4. Поліпшувати показники виконуваних робіт, планувати та організовувати їх виконання.

розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя СК7. Здатність до оцінювання та забезпечення безпеки транс- портної діяльності.	

ТЕМАТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

1. ДЕМОКРАТИЧНЕ СУСПІЛЬСТВО. ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ
    - 1.1. Людина і держава, демократія.
    - 1.2. Громадянське суспільство.
    - 1.3. Громада. Громадянська участь.
    - 1.4. Дитячі й молодіжні громадські об’єднання.
    - 1.5. Соціалізація особистості, ідентичність. Самореалізація людини.
    - 1.6. Соціокультурна багатоманітність.
    - 1.7. Еволюція прав людини. Людська гідність і права людини.
    - 1.8. Права дитини. Механізми захисту прав людини і прав дитини.
    - 1.9. Права людини та права дитини в умовах збройного конфлікту.
2. СВІТ ІНФОРМАЦІЇ. УКРАЇНА, ЄВРОПА, СВІТ
    - 2.1. Стереотипи та упередження. Дискримінація, конфлікти. Ефективна комунікація.
    - 2.2. Інформація, МАС-МЕДІА.
    - 2.3. Медіа і демократія. Свобода, етика і відповідальність.
    - 2.4. Маніпулятивний вплив медіа. Інтернет.
    - 2.5. Критичне сприйняття та протидія маніпуляціям мас-медіа.
    - 2.6. Міжнародні відносини за сферами діяльності. Система безпеки, тероризм.
    - 2.7. Світове співробітництво України.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

(за видами навчальної діяльності).

Поточний контроль успішності проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення коригування щодо застосовуваних технологій навчання. Поточний контроль здійснюється на всіх етапах навчальної діяльності у формах: запитання, завдання, тести, тощо. Індивідуальні форми поєднуються із фронтальною роботою групи. Враховується мотиваційно-стимулююча функція поточного оцінювання.

Тематичний контроль є обов'язковим для кожної теми, оскільки основною структурною одиницею предмета є тема. При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми.

Підсумковий контроль має на меті отримання даних про рівень досягнення студентом результатів навчання після завершення програми або окремих її компонентів. Воно враховує динаміку особистих навчальних досягнень здобувача освіти; здійснюється наприкінці семестру. Для підсумкового оцінювання відноситься виконання практичних робіт, навчальних проєктів, тестових завдань, письмових робіт та здійснюється на занятті відповідно до тем навчального предмета.

Критерії оцінювання знань та вмінь студента за результатами вивчення навчального предмета (12-бальна шкала оцінювання):
затверджені Наказом МОНУ № 329 від 13.04.2011

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
І. Початковий	**1**	Студенти розрізняють об'єкти вивчення
	2	Студенти відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Студенти відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
ІІ. Середній	**4**	Студенти з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Студенти відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Студенти виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні |завдань за зразком
ІІІ. Достатній	**7**	Студенти правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання Студентів є достатніми. Студенти застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами,|робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Студенти добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
ІV. Високий	**10**	Студенти мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Студенти мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми

	12	Студенти мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, |узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Загальні критерії оцінювання знань, умінь, компетентностей студентів із навчальної дисципліни

Бал	**Значення оцінки**	**Загальні критерії оцінювання студентів з навчальних дисциплін**
5	**Відмінно**	Студент організовує свою діяльність – мотивує, ставить цілі, планує, прогнозує, контролює, здійснює рефлексію, коригує; організовує й планує навчальне співробітництво з викладачем та одногрупниками, працює в групі й набуває досвіду такої роботи. На основі здобутих знань, набутих умінь і навичок вільно визначає проблему обговорення, аналізує, синтезує, оцінює інформацію з будь-яких джерел, висловлює припущення про її достовірність або недостовірність; висуває альтернативні шляхи й оцінює їх, обираючи спосіб розв'язання проблеми чи власну позицію щодо неї; обґрунтовує обрану позицію. Застосовує творчий підхід, створює нове, використавши відоме, засвоєне. Демонструє перспективи діяльності в даній галузі наук. Застосовує власні підходи до обробки та зберігання навчальної інформації.
4	**Добре**	Студент виявляє здатність застосовувати здобуті знання, набуті уміння й навички в іншій ситуації, в іншому контексті для виконання нових завдань, не потребуючи для цього зовнішніх підказок. Розділяє інформацію, явище, предмет на складники й порівнює їх, виявляє зв'язки, простежує їх логіку, робить висновки, рефлексує за результатами вивченого / зробленого. Обирає рішення й дії, які забезпечують особистий розвиток, гармонійну взаємодію між людьми і природою, суспільне благо; усвідомлено ставиться до власних дій, ставить цілі, планує результат. Може допускати неточності у формулюваннях думок, недостатньо аргументувати їх, виявляти нечітку власну позицію.
3	**Задовільно**	Студент відтворює почуту або прочитану інформацію, запам'ятовує факти, поняття, терміни, теоретичні обґрунтування, здатен передавати інформацію іншими словами, у вигляді схем, зображень, добирати приклади, викладати коротко або розширено, відносити до певної

		групи (категорії), прогнозувати послідовність дій, наступні кроки виконання навчального завдання. Потребують доопрацювання уміння та навички практично застосовувати здобуті знання для розв'язання проблем, аналізу, синтезу, обґрунтування думок на основі інформації опрацьованої теми; установлення зв'язків між інформативними блоками, узагальнення матеріалу, аргументування власної думки; розпізнавання вивченого в нових завданнях та нових ситуаціях.
2	**Незадовільно**	Студент має труднощі в запам'ятовуванні інформації – фактів, понять, термінів, теорії, сприйнятті її на достатньому рівні й передачі в іншій формі (іншими словами, графічними зображеннями тощо). Для застосування почутої інформації під час виконання тренувальних завдань чи використання в нових умовах або ситуаціях потребує суттєвої зовнішньої допомоги, підказок. Не простежує логіку в змісті теми, має труднощі в розділенні інформації на окремі складники, простеженні схожості або відмінності в предметах чи об'єктах.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література

1. Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Бакка Т. В., Марголіна Л. В., Мелещенко Т. В., 2018 р. (Посилання на підручник)
2. Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Гісем О. О., Мартинюк О.О. , 2018 р. (Посилання на підручник)
3. Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Вербицька П.В., Волошенюк О.В., Горленко Г.О., Кендзьор П.І., Козорог О.Г., Маркусь Н.І., Махун Л.М., Педан-Слєпухіна О.Л., Ратушняк С. , 2018 р. (Посилання на підручник)
4. Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти Васильків І. Д., Кравчук В. М., Сливка О. А., Танчин І. З., Тимошенко Ю. В., Хлипавка Л. М, 2018 р.(Посилання на підручник)

Інтернет ресурси

- Сайт дистанційного навчання ПФКТБ: www.pbttb.gnomio.com
- Бібліотека коледжу: pbttb_lib@ukr.net
- www.citizen.in.ua

Посібники з прав людини та активної участі для молоді

- -"Компас" укр/рос/англ/http://ukr.theewc.org/Content/What-we-do/Demokratichnashkola/Navchal-ni-materiali
- -"Компасіто" укр/рос/англ / http://ukr.theewc.org/Content/What-we-do/Demokratichnashkola/Navchal-ni-materiali

- - "Скажи своє слово" укр/рос/англ / http://ukr.theewc.org/Content/What-wedo/Demokratichna-shkola/Navchal-ni-materiali
- - "Закладинки" укр/англ / http://ukr.theewc.org/Content/What-we-do/Demokratichnashkola/Navchal-ni-materiali
- - Освіта у сфері прав людини у шкільній системі Європи, Центральної Азії та Північної Америки: збірник прикладів кращих практик (2009) – посібник, розроблений Бюро демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ спільно з Радою Європи, Управлінням Верховного комісара ООН з прав людини та ЮНЕСКО, доступний російською мовою онлайн за посиланням: http://www.osce.org/ru/odihr/102230?download=true
- - Керівні принципи освіти в галузі прав людини для систем середньої школи (2012), розроблені Бюро демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ – доступний українською мовою онлайн за посиланням: http://www.osce.org/odihr/93969

Веб-сторінки міжнародних організацій, що займаються громадянською освітою та освітою у сфері прав людини

- - Рада Європи - http://www.coe.int/en/
- - Офіс Ради Європи в Україні - https://www.coe.int/uk/web/kyiv
- - ООН - http://www.un.org/en/index.html
- - Офіс ООН в Україні - http://www.un.org.ua/en/
- - ЮНЕСКО - http://en.unesco.org/
- - ЮНІСЕФ - https://www.unicef.org/
- - Представництво ЮНІСЕФ в Україні - https://www.unicef.org/ukraine/ukr/
- - Організація з безпеки та співробітництва у Європі (ОБСЄ) – http://www.osce.org/
- - Бюро демократичних інститутів та прав людини (БДІПЛ ОБСЄ) – http://www.osce.org/odihr - Координатор проектів ОБСЄ в Україні - http://www.osce.org/uk/project-coordinator-inukraine
- - Європейський центр імені Вергеланда (Норвегія) - http://ukr.theewc.org/
- - Amnesty International - https://www.amnesty.org/en/
- - Amnesty International в Україні - http://amnesty.org.ua/

Офіційні документи

- Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства й освіти з прав людини. укр/англ / http://ukr.theewc.org/Content/What-we-do/Demokratichna-shkola/Navchal-nimateriali
- Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства і прав людини (скорочене видання) укр/рос/англ /http://ukr.theewc.org/Content/What-wedo/Demokratichna-shkola/Navchal-ni-materiali
- "Хартія для всіх" (дитяче видання "Хартії") укр/рос/англ / http://ukr.theewc.org/Content/What-we-do/Demokratichna-shkola/Navchal-ni-materiali
- Декларація ООН з освіти та виховання в області прав людини / http://daccessods.un.org/access.nsf/Get?OpenAgent&DS=A/RES/66/137&Lang=E
- Глобальні цілі ООН. UN General Assembly, Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, 21 October 2015, A/RES/70/1 / http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/

7. ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

- навчальна платформа Moodle;
- освітній онлайн-портал «На Урок»;
- платформа онлайн-освіти Prometheus.